

Problema 11.3

Se observă că după căderea inelului se formează un pendul elastic cu rigiditatea k și masa $M + m$. Perioada este

$$T = 2\pi\sqrt{\frac{M+m}{k}} = 2\pi\sqrt{\frac{0,3+0,1}{100}} \approx 0,4 \text{ s} \quad \underline{\underline{(0.75 \text{ p.})}}$$

Legea conservării energiei pentru mișcarea inelului:

$$mgh = \frac{mv^2}{2} \Rightarrow v = \sqrt{2gh} \quad \underline{\underline{(0.5 \text{ p.})}}$$

v – este viteza inelului imediat înainte aterizării pe disc.

Legea conservării impulsului:

$$mv = (M+m)v_1 \Rightarrow v_1 = \frac{m}{M+m}v = \frac{m}{M+m}\sqrt{2gh} \quad \underline{\underline{(0.5 \text{ p.})}}$$

v_1 - este viteza sistemului după aterizarea inelului pe disc.

- a) După începutul mișcării discului cu inelul pe el, resortul se deformează până când toată energia sistemului se va transforma în energie potențială a resortului deformat. După aceasta sistemul va efectua oscilații armonice în jurul unei poziții de echilibru. Până la căderea inelului resortul era deja alungit cu $a = Mg/k$, iar după aceasta el se mai alungește cu $x_0 = (M+m)g/k$. Legea conservării energiei pentru procesul oscilatoriu este:

$$\frac{(M+m)v_1^2}{2} + \frac{k(x_0-a)^2}{2} = \frac{kA^2}{2} \Rightarrow \frac{2ghm^2}{(M+m)} + \frac{m^2g^2}{k} = kA^2 \quad \underline{\underline{(2.0 \text{ p.})}}$$

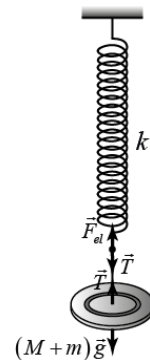
De unde $A = \sqrt{\frac{2ghm^2}{k(M+m)} + \frac{m^2g^2}{k^2}} = \frac{mg}{k} \sqrt{1 + \frac{2kh}{(M+m)g}} \quad (1) \quad \underline{\underline{(1.0 \text{ p.})}}$

Numeric $A = \frac{0,1 \cdot 10}{100} \sqrt{1 + \frac{2 \cdot 100 \cdot 0,1}{0,4 \cdot 10}} = \sqrt{6} \text{ cm} \quad \underline{\underline{(0.25 \text{ p.})}}$

Din (1) avem $h = \frac{(M+m)g}{2k} \left[\left(\frac{kA}{mg} \right)^2 - 1 \right] \quad \underline{\underline{(0.75 \text{ p.})}} \quad (2)$

Înălțimea h va fi maximă când amplitudinea va fi maximă

Pentru ca sistemul (după căderea inelului) să efectueze oscilații armonice este necesar ca forța rezultantă ce acționează asupra lui să fie proporțională cu valoarea abaterii corpului de la poziția de echilibru și orientată în direcție inversă acestei abateri. În decursul oscilațiilor asupra corpului (discul cu inelul pe el) acționează forța de greutate $(M+m)\vec{g}$ și forța de întindere a firului $\vec{T}$

$$\vec{F} = \vec{T} + (M+m)\vec{g} = \vec{F}_{el} + (M+m)\vec{g} = \vec{F}_{el,0} + \Delta\vec{F}_{el} + (M+m)\vec{g} \quad \underline{\underline{(2.0 \text{ p.})}}$$

- b) unde $\vec{F}_{el,0}$ - este forța de elasticitate a resortului în starea de echilibru a greutateii egală cu $-(M+m)\vec{g}$, iar $\Delta\vec{F}_{el}$ este variația forței de elasticitate la deplasarea corpului de la echilibru, $\Delta F_{el} = -kx$. Oscilațiile vor înceta să mai fie armonice când **firul nu va mai fi tensionat**. Aceasta se va întâmpla când discul cu inelul se vor ridica mai sus de poziția de echilibru cu Δx egal cu deformația resortului la echilibru, adică $k\Delta x = (M+m)g$. Așadar

$$A_{\max} \leq \Delta x = \frac{(M+m)g}{k} \quad \underline{\underline{(2.0 \text{ p.})}}$$

Astfel

$$h_{\max} = \frac{(M+m)g}{2k} \left[\left(\frac{M+m}{m} \right)^2 - 1 \right] = \frac{0,4 \cdot 10}{2 \cdot 100} \cdot 15 = 30 \text{ cm} \quad (1) \quad \underline{\underline{(0.25 \text{ p.})}}$$